

[Niels Ravn.]

der stilles til rådighed efter jordfonden, dels en betragtelig del af de beløb, som statskassen stiller til rådighed, overføres til lov om udlån til yngre landmænd.

Vi ønsker at gøre det på den måde, at landbrugsministerens tanke om et kursudligningslån forlades, og at der gives de unge et direkte statslån. Kursudligningslån betyder jo, at lånegrænserne kommer så højt op, at man kan befrygte, at det vil bevirke en stigning i ejendomspriserne; selv om det i og for sig ikke skulle være relevant, ved vi, at sådan er det jo. Efter vort forslag kan vi nøjes med en udlånsgrænse på 75 pct. af handelsværdien imod ministerens 90 pct., og det betyder endvidere, at de unge får bedre økonomiske vilkår, både med hensyn til afdrag og rente: de kan få en effektiv rente på 8 pct., modsat ministerens på 10 pct.

Af disse grunde må jeg anbefale, at man, som jeg sagde før, stemmer for de af os i betænkningen stillede ændringsforslag under nr. 1, 2, 3 og 4, og jeg kan også anbefale, at man stemmer for det af landbrugsministeren stillede ændringsforslag under nr. 5 med hensyn til ikrafttrædelsestidspunktet.

Morten Lange: Denne fredelige debat er måske lidt af et modstykke til tidligere dages begivenheder. Det er jo godt, at landbruget stadig væk har en fredsommelig indflydelse på gemytterne. Det forekommer mig også, at de ændringsforslag, der er stillet, og hele det arbejde, der er gjort i udvalget, har været af en forholdsvis konstruktiv art, og jeg vil på mit partis vegne kunne tilslutte mig de mere — skal vi sige — grundlæggende af ændringsforslagene, som er tiltrådt af landbrugsministeren, og som vi mener på flere punkter har pyntet på lovforslagene.

Der er på den anden side ikke nogen tvivl om, at disse love kun er en foreløbig station på vejen. Vor landbrugslovgivning er i en overordentlig hastig udvikling, og jeg er sikker på, at vi vil se ganske betydelige revisioner af disse paragraffer inden for en forholdsvis kort årrække. Det kommer nok

ikke mindst til at gælde spørgsmålene i forbindelse med aflysning af landbrugsforpligtelsen, som jo er en pligt, der påhviler de landbrugsmæssigt dyrkede områder, på ganske samme måde som vi har fredskovspligt, og det er jo ganske interessant at se, hvordan fredskovspligten er blevet meget hårdere eksekveret end landbrugsforpligtelsen; fredskovspligten er næsten uafrystelig, havde jeg nær sagt, hvorimod man uægtelig igennem tiderne er gået meget lemfældigt frem over for landbrugsforpligtelsen.

Jeg mener, at nogle af de ændringsforslag, der er stillet her, nok skærper dette forhold en ganske lille smule. Der bliver ikke helt så frit slag til at få aflyst landbrugsforpligtelsen, når der blot er tale om et eller andet spekulationsformål; men efter min opfattelse vil det være nødvendigt relativt snart at gøre det helt klart, at landbrugsforpligtelsen er en virkelig forpligtelse, der hviler på disse jorder, og hvis den skal aflyses, skal samfundet have en erstatning. Jeg tror, at en frigørelsesafgift vil være en overordentlig forstandig ting, og den ligger ganske i naturlig forlængelse af hele det lovgivningsarbejde, vi her arbejder med.

Et andet af de sædvanlige stridsspørgsmål herinde er naturligvis sammenlægningsgrænserne, hektargrænserne, og det er jo helt klart, at dette lovforslag giver disse grænser et ganske alvorligt hop opefter. Man standser i forslaget ved en sammenlægningsgrænse på 75 ha. Fra konservativ side forsøger man et beskedent overbud op til 100 ha. Jeg har fornemmelsen af, at hvis man kommer vel over de 75 ha, så har man altid en eller anden mærkelig omvej til sammenlægning, så der bliver sammenlagt alligevel, derfor hænger jeg mig ikke så forfærdelig meget i denne overgrænse; men jeg vil dog mene, at det, skal vi sige, om ikke andet, så af moralske grunde, vil være rimeligst at stemme imod den konservative overbudspolitik på dette område. Jeg er godt tilfreds med de 75 ha som overgrænse.

Men der har været mere diskussion om undergrænsen, og jeg vil gerne have gjort